

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

fot. Katarzyna Ulaszewska

Psychotraumatologiczna Poradnia na Starcie
(dla Młodzieży i Młodych Dorosłych)

Fundacja
Pomorskie
Centrum

Psycho
traumatologii

Centrum Pomocy Psychotraumatologicznej

**KONCEPCJA NOWEJ INSTYTUCJI INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WOJ. POMORSKIM
DZIAŁAJĄCEJ METODĄ PSYCHOTRAUMATOLOGII WG 6 INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ
na bazie doświadczeń niemieckich**

www.psychotraumatologia.com.pl/projekt_cpp

Fundacja Pomorskie Centrum Psychotraumatologii
80-243 Gdańsk, ul. Brzozowa 15 tel./faks 58 354 24 21
info@psychotraumatologia.com.pl

PI Centrum Pomocy Psychotraumatologicznej w woj. pomorskim – Innowacyjny model
wspierania młodzieży strauumatyzowanej z wykorzystaniem doświadczeń niemieckich
Nr projektu : POKL.07.02.02-22-011/11

Gdańsk, 2014

PRODUKT FINALNY
PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO
CENTRUM POMOCY PSYCHOTRAUMATOLOGICZNEJ

Produkt cząstkowy nr 4

Psychotraumatologiczna Poradnia na Starcie
(dla Młodzieży i Młodych Dorosłych).

Produkt cząstkowy 4	Psychotraumatologiczna Poradnia na Starcie	☐ Publikacja + CD , w tym: ☐ Model działania Poradni ☐ Standard działania Poradni ☐ Schemat struktury Poradni ☐ Procedura i kryteria rekrutacji do Poradni ☐ Schemat spotkań indywidualnych ☐ Schemat spotkań grupowych
----------------------------	--	---

Model działania Psychotraumatologicznej Poradni na Starcie powstał w oparciu o wieloletnie doświadczenia ekspertów zajmujących się pracą z młodzieżą i młodymi dorosłymi, osobami po traumach.

Niniejsza publikacja obejmuje następujące opisy:

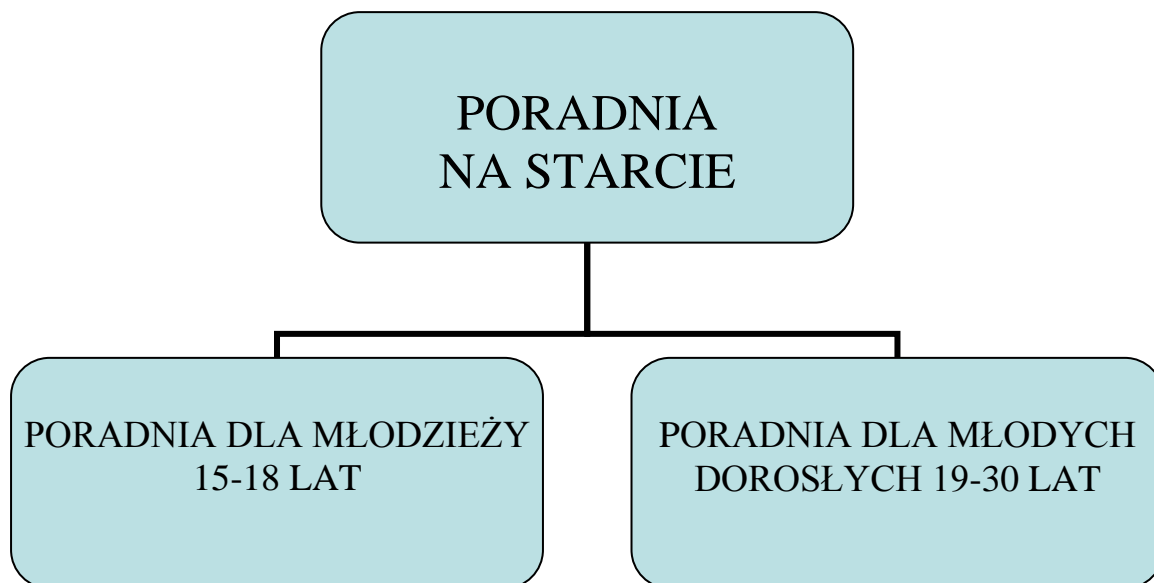
- sposób funkcjonowania Poradni (model: formy pracy, czasowe ramy pracy, kontynuację pracy po intensywnym cyklu terapeutycznym).
- strukturę Poradni (zatrudnieni pracownicy i stawiane im wymagania oraz zadania, które wykonują).
- standardy Poradni na Starcie podzielone na standardy merytoryczne, etyczne i lokalowe.
- procedury rekrutacji i kwalifikacji pacjentów do Poradni.
- schematy spotkań indywidualnych i grupowych.

Innowacyjność i nowoczesność tego projektu opiera się na uwzględnieniu specyfiki pracy z młodymi osobami, które doświadczyły traum, w każdym najdrobniejszym elemencie modelu Poradni.

Traumą są wydarzenia, których umysł danej osoby nie jest w stanie opracować emocjonalnie, zrozumieć, żyć z nimi, pamiętając o nich. W takich sytuacjach włączają się skomplikowane mechanizmy psychiczne służące obronie przed zalewem gwałtownymi emocjami. Obrony te, utrwalając się, powodują znaczące zniekształcenia intrapsychiczne i interpersonalne. Mogą one polegać np. na wycofaniu z życia i z relacji lub na zamianie nieznośnego w przyjemne, co prowadzi do odgrywania tychże traum z odwróceniem ról (ofiara staje się katem) na innych osobach, powodując nierzadko niemożność funkcjonowania w relacjach szkolnych i zawodowych. Leczenie jest długotrwałym procesem polegającym na ponownym opracowaniu tych przeżyć w bezpiecznych warunkach z pomocą specjalistów. Ze względu na niebezpieczeństwo odgrywania traum z odwróceniem ról, albo prowokowania do powtórzenia ich, niezbędny jest pieczołowicie opracowany model akcentujący problematykę granic psychologicznych.

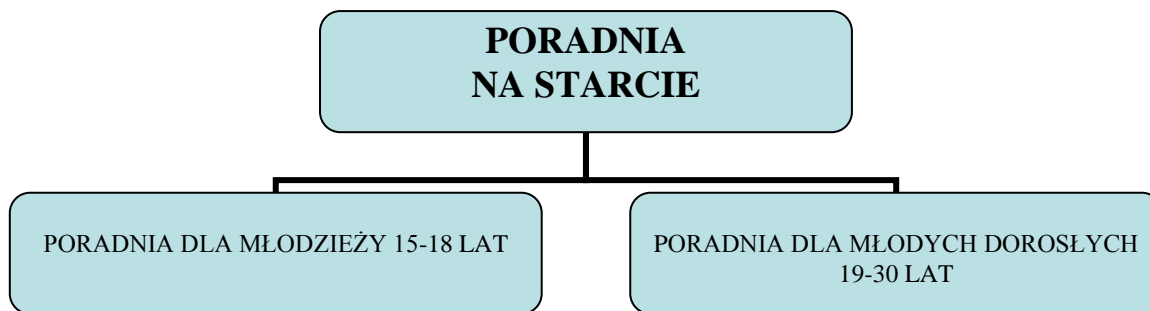
Model działania Poradni na Starcie

Formy pracy:

<ul style="list-style-type: none">• Psychoterapia indywidualna (1-3 razy w tygodniu 50 minut dla każdego z pacjentów, najczęściej 2 razy w tygodniu)• Klub Młodzieżowy – warsztaty psychospołeczno-zawodowe i artystyczno-zawodowe (4 godziny dziennie 3 razy w tygodniu)• Społeczność terapeutyczna (3 razy w tygodniu, 1 godzina)• Porady prawne (w miarę potrzeb)• Porady psychiatryczne (w miarę potrzeb, minimalnie 2 konsultacje na osobę na cały cykl pracy, maksymalnie 2 spotkania w tygodniu dla jednego pacjenta)• Pomoc socjalna (w miarę potrzeb, minimalnie ½ etatu pracowniczego)• Zajęcia edukacyjne dla rodziców pacjentów - grupa• Indywidualne konsultacje dla rodziców w sprawach wychowawczych	<ul style="list-style-type: none">• Psychoterapia grupowa (3 razy w tygodniu po 3 godziny)• Warsztaty aktywizacji zawodowej (warsztaty autoprezentacji, komunikacji, rozpoznawania własnych możliwości i ograniczeń, konstruowania CV, i in.) – 1 raz w tygodniu 3 godziny• Coaching (5 spotkań w ciągu 5 miesięcy dla każdego z pacjentów)• Porady prawne (w miarę potrzeb)• Porady psychiatryczne (w miarę potrzeb, minimalnie 2 konsultacje na osobę na cały cykl pracy, maksymalnie 2 spotkania w tygodniu dla jednego pacjenta)• Pomoc socjalna (w miarę potrzeb, minimalnie ½ etatu pracowniczego)• Psychoterapia indywidualna (przeznaczona dla pacjentów, którzy nie są w stanie uczestniczyć w psychoterapii grupowej)
--	---

Ramy czasowe pracy:

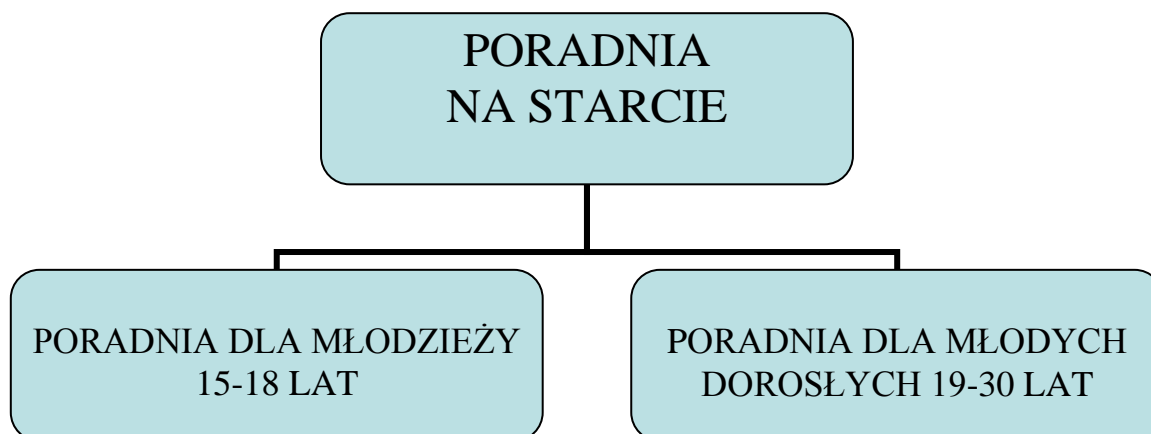
Udział w cyklu terapeutycznym Poradni na Starcie trwa minimalnie 10 miesięcy.

<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia warsztatowe Poradni dla Młodzieży od 15 – 18-tu lat odbywają się 3 razy w tygodniu przez 4 godziny, zaraz po zajęciach warsztatowych jest godzina poświęcona na zajęcia społeczności terapeutycznej. W ramach godzin pracy Poradni niezbędne jest ustalenie czasu nieobowiązkowego, wolnego od ustrukturalizowanych zajęć, przeznaczonego na swobodne bycie razem, rozmowy z trenerami, gry , itd. • Korzystne jest, żeby zajęcia odbywały się w godzinach wczesnopopołudniowych i popołudniowych, umożliwiając poranne uczestnictwo w nauczaniu indywidualnym na terenie szkoły i w zwykłej nauce szkolnej. • Sesje terapii indywidualnej odbywają się w stałych, ustalonych zaraz po przyjęciu do Poradni godzinach, w dniach wolnych od zajęć grupowych. • Grupa edukacyjna dla rodziców odbywa się 1 raz w tygodniu, po południu i trwa 2 godziny lub raz na dwa tygodnie 3 godziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia psychoterapii grupowej w ramach Poradni dla Młodych Dorosłych 18-30 lat odbywają się 3 razy w tygodniu przez 3 godziny w czasie uwzględniającym możliwości lokalowe • Korzystne byłoby, żeby były to godziny wczesno poranne – przyzwyczajające bezrobotnych pacjentów do rytmu dnia osób pracujących. • W jednym dniu, najkorzystniej pod koniec tygodnia, pacjenci uczestniczą w 3 godzinnych warsztatach aktywizacji zawodowej. • Warsztaty aktywizacji zawodowej także odbywają się w godzinach porannych. • Sesje terapii indywidualnej tych pacjentów, którzy nie są w stanie uczestniczyć w psychoterapii grupowej odbywają się w stałych, ustalonych zaraz po przyjęciu do Poradni godzinach.
---	---

Kontynuacja pracy

Po ukończonym pobycie 10– miesięcznym pacjenci kontynuują pracę psychoterapeutyczną. Celem jest utrwalenie dotychczasowych efektów pomocy i wsparcie adaptacji do nowych warunków (powrót do szkoły, podjęcie pracy).

W przypadku młodzieży kontynuacja obejmuje kolejnych 10 miesięcy pracy w postaci psychoterapii indywidualnej u tych samych psychoterapeutów.
Wskazana byłaby także możliwość kontynuacji pracy w formie niezmienionej - w uzasadnionych przypadkach młodzież powinna móc uczestniczyć zarówno w grupie jak i w psychoterapii indywidualnej przez co najmniej 2 lata.

W Poradni dla Młodych Dorosłych 19 – 30 lat praca kontynuowana jest w różnych formach w zależności od potrzeb pacjenta, poza Poradnią

Struktura Poradni na Starcie

Schemat struktury Poradni na Starcie dla Młodzieży 15-18 lat

KIEROWNIK ADMINISTRACYJNY PORADNI NA STARCIE

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie zarządzania i administracji lub kierunków pokrewnych
- doświadczenie w zakresie zarządzania placówką pomocową

Zadania:

- zatrudnianie pracowników, przygotowywanie umów
- sprawy administracyjne, sprawozdawcze
- organizacja pracy
- zdobywanie dodatkowych środków umożliwiających rozwój Poradni poprzez pisanie projektów unijnych, samorządowych i in.

Zatrudnienie: w wymiarze co najmniej 1 etatu; stanowisko dla całej Poradni (część dla Młodzieży i Młodych Dorosłych)

KIEROWNIK MERYTORYCZNY PORADNI NA STARCIE DLA MŁODZIEŻY 15-18 LAT

Wymagania:

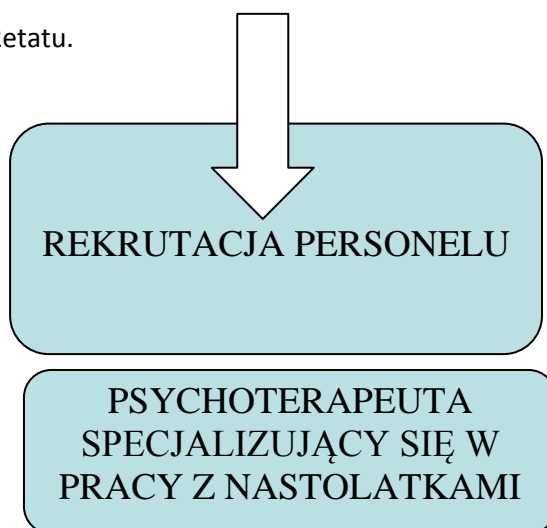
- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- certyfikat psychoterapeuty spełniający wymogi NFZ
- doświadczenie w psychoterapii nastolatków od 15 do 18 roku życia
- doświadczenie w pracy instytucjonalnej z młodzieżą
- doświadczenie w pracy w zespole zajmującym się młodzieżą
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)
- osobiste predyspozycje do zarządzania zespołem pracującym z młodzieżą strauumatyzowaną (dbałość o granice psychologiczne, refleksyjność, empatia, stanowczość)
- znajomość procesów grupowych

Zadania i obowiązki:

- rekrutacja pracowników Poradni na Starcie dla Młodzieży od 15-18 roku życia
- koordynacja pracy zespołu Poradni
- konsultacje dotyczące scenariuszy zajęć psychospołeczno–zawodowych i artystyczno–zawodowych
- konsultacje dotyczące wstępnej diagnozy pacjentów przyjmowanych do Poradni
- organizacja i prowadzenie cotygodniowych zebrań zespołu
- wsparcie merytoryczne psychoterapeutów pracujących z młodzieżą
- wsparcie merytoryczno – organizacyjne trenerów rozwoju osobistego i artystyczno-zawodowego
- wsparcie merytoryczne terapeuty rodzinnego prowadzącego grupę dla rodziców pacjentów poradni
- bieżące konsultacje dla pracowników Poradni oraz dla rodziców pacjentów i pacjentów
- organizacja dodatkowych działań pomocowych dla pacjentów Poradni (porady prawne, pomoc socjalna, porady psychiatryczne).

Zatrudnienie: co najmniej 1/2etatu.

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- certyfikat psychoterapeuty spełniający wymogi NFZ lub przygotowanie psychoterapeutyczne (dyplom ukończenia szkolenia psychoterapeutycznego)
- doświadczenie w psychoterapii osób w wieku 15-18 lat
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym).
- osobiste predyspozycje do pracy z młodzieżą strauumatyzowaną (dbałość o granice psychologiczne, refleksyjność, empatia, stanowczość)

Zadania i obowiązki:

- przeprowadzenie konsultacji wstępnych dla nastolatka i dla jego rodziców lub prawnych opiekunów
- prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla ustalonej liczby nastolatków
- udział w zebraniach klinicznych dotyczących diagnozy wstępnej i przyjęcia pacjentów na oddział
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- dodatkowo udział w superwizji zespołu

Zatrudnienie: 4 psychoterapeutów, z których każdy przeprowadzałby kwalifikację pacjentów, brał udział w zebraniach diagnostyczno – kwalifikujących, prowadziłby terapię indywidualną 3 - 6 pacjentów oraz uczestniczyłby w zebraniach klinicznych zespołu i superwizji.

**TRENER ROZWOJU OSOBISTEGO,
(WYCHOWAWCA, TERAPEUTA
SPOŁECZNOŚCI)**

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- dyplom ukończenia szkoły trenerskiej lub zaświadczenia dokumentujące uczestnictwo w szkoleniu trenerskim lub w szkoleniu psychoterapeutycznym.
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)
- doświadczenie w zakresie prowadzenia warsztatów dla młodzieży
- osobiste predyspozycje do pracy z młodzieżą strauumatyzowaną (dobre rozpoznawanie granic psychologicznych, łatwość nawiązywania kontaktu, stanowczość, asertywność, szybkość uczenia się, elastyczność, refleksyjność, szerokie zainteresowania pozazawodowe, mile widziane dodatkowe umiejętności)
- duża umiejętność współpracy

Zadania i obowiązki:

- sprawowanie pieczy emocjonalnej nad grupą młodzieży podczas całości zajęć
- bieżące rozmowy wychowawcze i wspierające
- bieżący kontakt z rodzicami pacjentów
- prowadzenie społeczności terapeutycznych
- prowadzenie warsztatów psychospołeczno-zawodowych w postaci zajęć asertywności, komunikacji, autoprezentacji i in. zajęć dotyczących umiejętności społecznych
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji zespołu
- koordynowanie pracy młodzieży w utrzymywaniu porządku po zajęciach

Zatrudnienie: dwóch wychowawców/terapeutów społeczności, 5 godziny dziennie 3 razy w tygodniu razem 15 godzin tygodniowo na umowę o dzieło. Umowa obejmuje przygotowanie scenariuszy zajęć.

TRENER ROZWOJU ARTYSTYCZNO – ZAWODOWEGO

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów wyższych pedagogiczno – artystycznych, artystycznych lub innych
- predyspozycje osobiste do pracy z młodzieżą (umiejętność motywowania młodzieży do wspólnej pracy, umiejętność przekazywania wiedzy, elastyczność, stanowczość, asertywność, dobre rozpoznawanie granic psychologicznych)
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym).

Zadania i obowiązki:

- przygotowanie konspektów zajęć artystyczno – zawodowych dla młodzieży
- prowadzenie zajęć artystyczno–zawodowych w ustalonym zakresie (np. psychorysunek, arteterapia, zajęcia teatralno – ruchowe, zajęcia fotograficzne, grupy dyskusyjne)
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji zespołu
- koordynowanie pracy młodzieży w utrzymywaniu porządku po zajęciach

Zatrudnienie: Kilku trenerów rozwoju artystyczno–zawodowego specjalizujących się w różnych obszarach, zatrudnionych łącznie na 5 godzin dziennie przez 3 dni w tygodniu (łącznie 15 godzin w tygodniu). Umowy obejmują przygotowanie konspektów zajęć. Płatny powinien być udział w zebraniach klinicznych, superwizjach i zebraniach zespołu trenerskiego.

TERAPEUTA RODZINNY

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów wyższych psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- przygotowanie do prowadzenia psychoterapii rodzinnej lub/i grup dla rodziców (ukończone szkolenie w zakresie terapii rodzinnej, wskazane jest przygotowanie psychoterapeutyczne)
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym).

Zadania i obowiązki:

- prowadzenie konsultacji dla rodziców(w sprawie trudności wychowawczych, kwalifikujących do grupy dla rodziców)
- prowadzenie grupy edukacyjno – terapeutycznej dla rodziców
- przygotowanie opisu zajęć grupowych dla rodziców pacjentów
- prowadzenie terapii rodzinnej
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji zespołu

Zatrudnienie: dwóch terapeutów rodzinnych do prowadzenie grupy dla rodziców w wymiarze 2 godzin zajęć w tygodniu oraz konsultacji dla rodziców w miarę potrzeb – minimalnie 1 konsultacja dla rodzica służąca kwalifikacji do grupy, maksymalnie jedno spotkanie indywidualne w tygodniu (dla rodziców, którzy nie są w stanie korzystać z grupy dla rodziców), także psychoterapii rodzinnej w razie potrzeby. Umowa obejmuje przygotowanie konspektów zajęć, dodatkowo płatny jest udział terapeutów w zebraniu klinicznym zespołu.

PRACOWNIK SOCJALNY

Wymagania:

- wykształcenie w zakresie pracy socjalnej lub pielęgniarstwa psychiatrycznego
- doświadczenie w pracy socjalnej
- doświadczenie w pracy w zespole terapeutycznym
- wykształcenie w zakresie psychotraumatologii i/lub uczestnictwo w superwizjach pracy socjalnej

Zadania:

- konsultacje indywidualne dla rodziców pacjentów w sytuacjach skrajnej niewydolności funkcjonowania społecznego
- współpraca z innymi instytucjami pomocowymi (MOPS, DOPS, MOPR, PCPR)
- kontakt ze szkołą podopiecznych w razie potrzeby
- pomoc rodzicom w pisaniu pism dotyczących poprawy warunków socjalnych
- wywiad środowiskowy w warunkach domowych
- pogłębiona praca socjalna – motywowanie rodziców do wywiązywania się z funkcji rodzicielskich, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych i in.
- udział w zebraniach zespołu
- udział w superwizji

Zatrudnienie: minimalne ½ etatu, w tym udział w superwizji i zebraniach zespołu

LEKARZ PSYCHIATRA

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów lekarskich
- specjalizacja z psychiatrii
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychoterapeutyczne
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)
- doświadczenie w pracy klinicznej z młodzieżą 15-18 lat

Zadania:

- diagnostyka psychiatryczna i leczenie farmakologiczne pacjentów
- udział w zebraniach klinicznych
- udział w superwizji

Zatrudnienie: w zależności od potrzeb Poradni, minimalnie 2 konsultacje psychiatryczne dla pacjenta w czasie całego cyklu, maksymalnie 2 spotkania w tygodniu dla pacjenta podczas całego cyklu zajęć. Dodatkowo płatny jest udział w zebraniach zespołu i superwizji.

PRAWNIK

Wymagania:

- wykształcenie prawnicze
- doświadczenie we współpracy z zespołem
- doświadczenie w konfrontowaniu i rozwiązywaniu spraw rodzinnych
- wiedza i wykształcenie w zakresie dynamiki nadużyć w rodzinie
- osobiste predyspozycje do pracy z osobami strauumatyzowanymi (dbałość o granice psychologiczne, takt, uważność, refleksyjność)

Zadania:

- udzielanie porad prawnych pacjentom i ich rodzinom
- pomoc w sporządzaniu pism
- współpraca z zespołem psychoterapeutycznym w zakresie spraw na granicy psychoterapii i prawa
- udział w zebraniach klinicznych w razie potrzeby

Zatrudnienie: w zależności od potrzeb, dodatkowo płatny jest udział w zebraniach klinicznych w razie potrzeby.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Schemat struktury Poradni na Starcie dla Młodych Dorosłych 19 - 30 lat

KIEROWNIK MERYTORYCZNY PORADNI NA STARCIE DLA MŁODYCH DOROSŁYCH 19 - 30 LAT

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- certyfikat psychoterapeuty spełniający wymogi NFZ
- mile widziana specjalizacja kliniczna
- doświadczenie w psychoterapii młodych dorosłych od 19 do 30 roku życia
- doświadczenie w pracy instytucjonalnej z młodymi dorosłymi
- doświadczenie w pracy w zespole zajmującym się młodymi dorosłymi
- doświadczenie w psychoterapii grupowej
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)
- osobiste predyspozycje do zarządzania zespołem pracującym z osobami strauumatyzowanymi (dbałość o granice psychologiczne, refleksyjność, empatia, stanowczość)

Zadania i obowiązki:

- rekrutacja pracowników Poradni na Starcie dla Młodych Dorosłych od 19 do 30 roku życia
- koordynacja pracy zespołu Poradni
- konsultacje dotyczące wstępnej diagnozy pacjentów przyjmowanych do Poradni
- organizacja i prowadzenie cotygodniowych zebrań zespołu
- wsparcie merytoryczne psychoterapeutów grupowych
- wsparcie merytoryczno – organizacyjne trenerów aktywizacji zawodowej
- bieżące konsultacje dla pracowników poradni oraz dla pacjentów i ich bliskich
- organizacja dodatkowych działań pomocowych dla pacjentów poradni (porady prawne, pomoc socjalna, porady psychiatryczne).
- prowadzenie rozmów wstępnych z zakwalifikowanymi pacjentami oraz podsumowujących w środku i na końcu cyklu zajęć

Zatrudnienie: co najmniej 1/2 etatu.

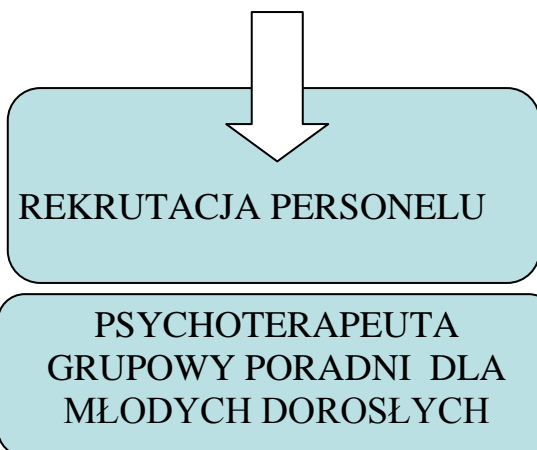

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych i/lub kierunków pokrewnych
- certyfikat psychoterapeuty spełniający wymogi NFZ lub przygotowanie psychoterapeutyczne w uznanym towarzystwie
- doświadczenie w psychoterapii grupowej
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)

Zadania i obowiązki:

- przeprowadzenie konsultacji wstępnych z pacjentem
- prowadzenie psychoterapii grupowej
- udział w zebraniach klinicznych dotyczących diagnozy wstępnej i przyjęcia pacjentów na oddział
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji zespołu

Zatrudnienie: 2-óch psychoterapeutów, którzy wspólnie prowadziliby 12 - osobową grupę pacjentów w wymiarze 9 godzin tygodniowo (3 razy w tygodniu 3 godziny dziennie), udział w zebraniach klinicznych zespołu oraz przeprowadzanie kwalifikacji do Poradni, udział w zebraniach diagnostycznych – kwalifikujących, udział w superwizji.

**TRENER AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
(PORADNIA DLA MŁODYCH
DOROSŁYCH)**

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- dyplom ukończenia szkoły trenerskiej lub zaświadczenia dokumentujące uczestnictwo w szkoleniu psychoterapeutycznym uznanego towarzystwa.
- doświadczenie w zakresie prowadzenia warsztatów psychologicznych
- osobiste predyspozycje do pracy z osobami strauatyzowanymi (dobre rozpoznawanie granic psychologicznych, łatwość nawiązywania kontaktu, stanowczość, asertywność , szybkość uczenia się, elastyczność, szerokie zainteresowania pozazawodowe, mile widziane dodatkowe umiejętności)
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)

Zadania i obowiązki:

- prowadzenie warsztatów aktywizacji zawodowej w postaci zajęć asertywności, komunikacji, autoprezentacji i in. zajęć dotyczących umiejętności społecznych
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji zespołu
- koordynowanie pracy pacjentów w utrzymywaniu porządku po zajęciach

Zatrudnienie: 3 godziny 1 raz w tygodniu. Dodatkowo płatny jest udział w zebraniach klinicznych i w superwizji

COACH

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- wykształcenie w kierunku coachingu
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)
- doświadczenie w coachingu

Zadania i obowiązki:

- prowadzenie coachingu dla młodych dorosłych, pacjentów Poradni
- udział w zebraniach klinicznych zespołu w razie potrzeby

Zatrudnienie: 5 spotkań coachingowych w ciągu 10- miesięcznego cyklu dla każdego z pacjentów Poradni.

PRACOWNIK SOCJALNY

Wymagania:

- wykształcenie w zakresie pracy socjalnej lub pielęgniarstwa psychiatrycznego
- doświadczenie w pracy socjalnej
- doświadczenie w pracy w zespole terapeutycznym
- wykształcenie w zakresie psychotraumatologii i/lub uczestnictwo w superwizjach

Zadania:

- konsultacje indywidualne dla pacjentów w sytuacjach skrajnej niewydolności funkcjonowania społecznego
- udział w zebraniach zespołu
- udział w superwizji
- współpraca z innymi instytucjami pomocowymi (CIK, CIS, MOPS, DOPS, MOPR, PCPR)
- pomoc pacjentom w pisaniu pism dotyczących poprawy warunków socjalnych
- wywiad środowiskowy w warunkach domowych
- pogłębiona praca socjalna – motywowanie pacjentów do aktywności zmierzającej do podjęcia pracy.

Zatrudnienie: umowa o pracę, minimalne ½ etatu, w tym udział w superwizji i zebraniach zespołu

LEKARZ PSYCHIATRA

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów lekarskich
- specjalizacja z psychiatrii
- doświadczenie w pracy klinicznej z osobami po traumach
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychoterapeutyczne
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym)

Zadania:

Diagnostyka psychiatryczna i leczenie farmakologiczne pacjentów, minimalnie 2 konsultacje dla pacjenta na cały cykl zajęć, maksymalnie 2 spotkania w tygodniu dla pacjenta. Udział w zebraniach zespołu. Udział w superwizji

Zatrudnienie: w zależności od potrzeb Poradni, dodatkowo płatny jest udział w zebraniach klinicznych oraz w superwizji

PRAWNIK

Wymagania:

- wykształcenie prawnicze
- doświadczenie w konfrontowaniu i rozwiązywaniu spraw rodzinnych
- wiedza i wykształcenie w zakresie dynamiki nadużyć w rodzinie
- doświadczenie we współpracy z zespołem
- osobiste predyspozycje do pracy z osobami strauumatyzowanymi (dbałość o granice psychologiczne, takt, uważność, refleksyjność)

Zadania:

- udzielanie porad prawnych pacjentom i ich rodzinom
- pomoc w sporządzaniu pism
- współpraca z zespołem psychoterapeutycznym w zakresie spraw na granicy psychoterapii i prawa
- udział w zebraniach zespołu w razie potrzeby

Zatrudnienie: umowa o dzieło, w zależności od potrzeb Poradni, dodatkowo płatny jest udział w zebraniach klinicznych w razie potrzeby

PSYCHOTERAPEUTA INDYWIDUALNY

Wymagania:

- dyplom ukończenia studiów psychologicznych lub kierunków pokrewnych
- certyfikat psychoterapeuty spełniający wymogi NFZ lub przygotowanie psychoterapeutyczne (dyplom ukończenia szkolenia psychoterapeutycznego)
- doświadczenie w psychoterapii młodych dorosłych
- dodatkowym atutem jest wykształcenie psychotraumatologiczne (ze względu na niewielką ilość psychotraumatologów w Polsce nie jest to warunkiem koniecznym).

Zadania i obowiązki:

- prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla ustalonej liczby młodych dorosłych, którzy nie mogą korzystać z psychoterapii grupowej,
- udział w zebraniach klinicznych zespołu
- udział w superwizji

Zatrudnienie: umowa o dzieło; 2-4 psychoterapeutów, którzy prowadziliby 2 – 4 pacjentów, którzy nie są w stanie korzystać z psychoterapii grupowej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Standardy działania Poradni na Starcie.

○ Standardy merytoryczne

Podstawowym standardem działania obu części Poradni na Starcie jest **dbałość o granice psychologiczne**, granice funkcji. Zakresy poszczególnych ról, obowiązków, funkcje, muszą być wyraźnie oddzielone od siebie, co uwzględnia specyfikę pracy z osobami strauumatyzowanymi, które nierzadko doświadczały tychże traum w relacjach rodzinnych a więc wyrastały w środowiskach, w których funkcje rodzicielskie są nadużywane, a granice psychologiczne nierespektowane. Ważne jest, aby osoby zarządzające poradnią (kierownicy i ich przełożeni) nie byli jednocześnie zatrudnieni jako terapeuci, co wprowadzałoby niejasności, komplikacje i pomieszanie granic. Taka sytuacja sprawiałaby, że np. przełożeni kierowników byłoby jednocześnie ich podwładnymi, co uniemożliwia skuteczne zarządzanie. Pełnienie przez kierownika Poradni funkcji terapeutycznej wobec pacjentów zaburzałoby klarowność relacji pomiędzy nimi np. w przypadku gdyby kilkoro pacjentów było pacjentami kierownika, a pozostali pacjentami prowadzonymi przez innych terapeutów, wzmagaloby to rywalizację między pacjentami. Z powodu ważności klarowności granic pacjentami ośrodka nie mogą być osoby spokrewnione lub w inny bliski sposób powiązane z personelem ośrodka.

Praca nad granicami psychologicznymi musi odbywać się w sposób ciągły, jest związana ze stałym omawianiem roli każdego z członków zespołu procesie terapeutycznym. W stały sposób omawiamy np., które interwencje są zarezerwowane dla psychoterapii, z których może korzystać terapeuta społeczności.

Ważne jest **jasne określenie ścieżki przepływu informacji w zespole oraz pomiędzy uczestnikami, ich rodzicami a zespołem poradni**. Jest to szczególnie ważne w poradni dla Młodzieży. Młodzież i jej rodzice powinni być informowani, że w psychoterapii indywidualnej zachowana jest pełna poufność, która nie obowiązuje jedynie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia. Młodzież powinna być wyraźnie informowana o ścieżce przekazywania informacji w zespole (praca terapeutów indywidualnych jest poufna, zaś trenerki informują terapeutki o przebiegu zajęć, rodzice nie są informowani o przebiegu zajęć, chyba, że występują sytuacje zagrażające ich dziecku).

Kolejnym kluczowym standardem merytorycznym poradni jest **spójność myślenia zespołu klinicznego o pacjencie**. Wzmacnianiu tejże spójności służą zebrania kliniczne zespołów pracujących na każdej z części Poradni. Ważne jest także żeby kierownicy, psychoterapeuci i trenerzy rozwoju osobistego byli wykształceni w tym samym nurcie psychoterapeutycznym. Podwaliny spójności tworzy też udział całego personelu w szkoleniach psychotraumatologicznych oraz w superwizji zewnętrznej. Oczywiście standard ten nie oznacza, że poszczególni członkowie zespołu nie mogą widzieć różnie tego, co dzieje się z pacjentami, jednak mając oparcie w tym samym zapleczu teoretycznym zapobiegają sprzeczności oddziaływań terapeutyczno – trenerskich.

W związku z tym, że psychotraumatologia opiera się na rozumieniu wywodzącym się psychoanalizy, preferowaną metodą leczniczą jest **psychoterapia psychoanalityczna lub psychodynamiczna**. Przemawiają za tym także doświadczenia niemieckie, na których opiera się niniejszy projekt.

Poradnia na Starcie obejmuje dwie części terapeutyczne: jedna przeznaczona jest dla młodzieży od 15 do 18 lat, druga dla młodych dorosłych od 19 do 30 lat. **Obie części Poradni na Starcie pracują odrębnie ,współpracując ze sobą.**

Standardem Poradni jest **staranny dobór pacjentów do programu**. Pacjenci nie tylko muszą spełniać kryteria związane z wiekiem i przeżyтыми traumami, ale ważne jest, aby wykazywali motywację do zmiany i rokowali na możliwość przyjęcia pomocy psychoterapeutycznej w warunkach Poradni. Standard ten wiąże się z koniecznością zabezpieczenia strauumatyzowanych pacjentów przed kumulacją kolejnych traum, jakimi mógłby być kontakt ze współ-pacjentami, którzy nie są zainteresowani zmianą a jedynie odgrywaniem i odreagowywaniem własnych traumatycznych przeżyć na innych uczestnikach.

Decyzja o kwalifikacji pacjenta do każdej z części Poradni zapada na zebraniach zespołów. **Konsultacje kwalifikujące do terapii** w poszczególnych częściach Poradni prowadzą psychoterapeuci. Ważne wydaje się, żeby poza konsultacjami psychoterapeutycznymi jednocześnie odbywały się konsultacje psychiatryczne oraz wywiady socjalne.

Praca obu części Poradni odbywa się w **grupach półotwartych** co umożliwia pacjentom uczenie się od siebie nawzajem i zapewnia ciągłość pracy Poradni.

Praca obu części Poradni poddawana jest **regularnej superwizji** wewnętrznej i zewnętrznej. Standard ten wydaje się kluczowy. Zarówno eksperci krajowi, jak i eksperci zagraniczni, zwracali uwagę na to, że ważne jest żeby zebrania kliniczne zespołu odbywały się jak najczęściej. Podkreśli, że ważne jest zapewnianie personelowi Poradni możliwości ciągłego rozmawiania o pacjentach, omawiania ich zachowania na zajęciach, ich stanu, prac plastycznych, aktywności dowolnej. Zwracali uwagę na pracę zespołową i na to, że musi być opłacany dla wszystkich członków zespołu czas, który przeznaczają oni na omawianie pracy z pacjentami. W przeciwnym wypadku nie jest możliwe opracowanie przeżyć wszystkich pacjentów i pomoc im w mentalizacji przeżyć. Istnieje też groźba szybkiego wypalenia zawodowego personelu a więc niemożności skutecznej pracy. W przypadku 5-cio dniowej pracy z 12-to osobową grupą pacjentów konieczne jest, żeby zebrania kliniczne zespołu obejmowały sumarycznie co najmniej 6 godzin i odbywały się 2-3 razy w tygodniu, dodatkowo powinny odbywać się konsultacje dla zespołu trenersko - wychowawczego.

W trakcie pracy Poradni stało się także czytelne, że konieczne jest, aby w okolicy połowy każdego cyku zajęć odbywały się dodatkowe zebrania kliniczne zespołu, podczas których mogłoby być omówione leczenie pacjentów w połowie jego trwania. Ich celem jest zogniskowanie psychoterapii na najważniejszych dla danego pacjenta sprawach oraz omówienie dotychczasowych postępów oraz spraw do zajęcia się w drugiej połowie cyklu pracy.

Konieczne są także dodatkowe zebrania kliniczne na końcu cyklu służące podsumowaniu pracy z każdym pacjentem i sformułowaniu zaleceń, co do dalszego leczenia.

Standardy superwizji zewnętrznej

- Czas trwania superwizji zewnętrznej - przy 12- osobowym zespole konieczne jest, żeby superwizja trwała przynajmniej 8- 10 godzin w miesiącu tak żeby każda z podgrup personelu miała wystarczający czas na superwizję swojej pracy.
- Wydaje się celowe, żeby superwizja odbywała się częściej niż raz w miesiącu – przynajmniej raz na dwa tygodnie.
- Zapewnienie możliwości, by superwizja zewnętrzna odbywała się w godzinach pracy personelu, a więc uczestniczący w niej zespół miałby opłacany udział w niej.

Organizacja superwizji zewnętrznej

- powinna odbywać się w podzespołach: oddzielnie powinna dotyczyć zajęć warsztatowych i społeczności terapeutycznej, oddzielnie grupy dla rodziców oraz oddzielnie da terapeutek indywidualnych młodzieży. Oddzielną superwizję powinien mieć kierownik Poradni. Ważne jest, żeby swój czas miał także cały zespół.

W Poradni dla Młodzieży 15-18 lat integralną częścią pracy terapeutycznej z ofiarami traum są **grupy edukacyjno – terapeutyczne dla rodziców, indywidualne konsultacje w sprawach wychowawczych dla rodziców**. Ważne jest aby prowadzący grupę terapeuta rodzinny poza edukacją i wsparciem był w stanie nieoceniająco lecz stanowczo konfrontować uczestników z ich trudnościami wychowawczymi, szczególnie w przypadkach znaczącego naruszenia granic.

○ **Standardy etyczne**

Kodeks etyczny obowiązujący zespół kliniczny i administracyjny Poradni na Starcie

Przestrzegamy podstawowych praw człowieka zapisanych w Konstytucji RP, Europejska Konwencja Praw Człowieka (Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności) .

1. Zespół terapeutyczny Poradni oraz pracownicy administracyjni zobowiązani są traktować wszystko co wiedzą od pacjentów jako tajemnicę zawodową. W każdej sytuacji należy zapewnić anonimowość pacjenta, chyba że sam pacjent wyraża zgodę na ujawnienie swoich personaliów lub jest to konieczne ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia.
2. Członkowie zespołu terapeutycznego i administracyjnego zobowiązani są zachowywać powściągliwość w kontakcie fizycznym, werbalnym i interpersonalnym z pacjentem, niedopuszczalne są relacje towarzyskie, seksualne i intymne z pacjentem oraz z członkami jego rodziny. Konieczne jest utrzymywanie tych zasad także po ukończeniu leczenia przez pacjenta.
3. Pracownicy Poradni zobowiązani są utrzymywać z pacjentem taką relację, która podlegając profesjonalnym ograniczeniom, pozostaje uczciwa i szczerą: nie wolno wprowadzać w błąd pacjenta ani jego rodziny, dopuszczać się kłamstwa, manipulacji ani stosować przymusu. Ten same zasady obowiązują wszystkich pracowników Poradni w relacjach wzajemnych.
4. Pracownicy Poradni zobowiązani są wyraźnie przedstawić pacjentowi ramy leczenia na oddziale oraz przedstawić warunki kontraktu. Informacje te dotyczą opisu metody, długości trwania leczenia oraz celów.
5. Relacja pacjent – Poradnia jest całkowicie dobrowolna, pacjent może w każdej chwili przerwać leczenie lub poszukiwać innej jego formy.
6. Zespół Poradni zobowiązany jest do rzetelnego wykonywania obowiązków zgodnie z posiadaną wiedzą.
7. Zespół kliniczny na bieżąco, systematycznie poddaje refleksji i weryfikuje swoją pracę.

8. Pracownik Poradni nie może pracować pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających
9. 10. Pomiędzy pracownikiem Poradni a pacjentem nie może zachodzić żadna wymiana pieniędzy
10. 11. Każdy z członków zespołu terapeutycznego jest zobowiązany zachowywać się w taki sposób, który nie przyniósłby ujmy dobremu imieniu Poradni.

(kodeks powstał w oparciu o kodeks etyczny Polskiego Towarzystwa Psychoanalitycznego)

Regulamin dla pacjentów Poradni dla Młodych Dorosłych

1. Przestrzegamy podstawowych zasad współżycia społecznego i podstawowych praw człowieka: nie używamy przemocy fizycznej i psychicznej (wyzwisk, szantaży, krzyków, przekleństw, słów, które umniejszają cudzą wartość), odnosimy się do siebie z szacunkiem i tolerancją.
2. Nie przychodzimy pod wpływem alkoholu ani innych środków zmieniających świadomość.
3. Nie wnosimy na teren Poradni środków odurzających, alkoholu ani leków. Jeśli istnieje konieczność przyjmowania leków zapisanych przez lekarza w godzinach zajęć Poradni, należy poinformować o tym zespół Poradni.
4. Nie wnosimy na teren Poradni niebezpiecznych narzędzi i przyrządów
5. Przestrzegamy zasady poufności. Oznacza to, że nie opowiadamy o współ-pacjentach w sposób, który umożliwiłby komukolwiek z zewnątrz zidentyfikowanie ich. Nawet wtedy gdy nas złością albo gdy ich nie lubimy. Możemy mówić o swoich uczuciach, myślach na temat Poradni ale w taki sposób, żeby inni pacjenci pozostali anonimowi.
6. Powstrzymujemy się od rozwijania osobistych relacji przyjacielskich, towarzyskich i seksualnych pomiędzy członkami Poradni. Jest to związane z tym, żeby Poradnia tworzył przestrzeń służącą poznawaniu siebie, rozumieniu siebie i swoich trudności w kontaktach z ludźmi czyli leczeniu a nie temu, żeby poznać na nim partnera czy przyjaciół. W Poradni jesteśmy, żeby pomagać sobie wzajemnie w leczeniu, ważne jest, żeby lecząc się, szukać relacji towarzyskich, przyjacielskich czy seksualnych poza Poradnią.
7. Uczestniczymy we wszystkich rodzajach zajęć czyli w terapii indywidualnej lub terapii grupowej oraz w warsztatach aktywizacji zawodowej według ustalonego harmonogramu.
8. Przekroczenie zasad regulaminowych skutkuje rozmową indywidualną lub na forum grupy. W sytuacji rażących naruszeń regulaminu zespół Poradni podejmuje decyzje o dalszej możliwości udzielania pomocy lub jej zaprzestaniu. W sytuacji wielokrotnych lub ciężkich naruszeń regulaminu trzeba liczyć się z możliwością usunięcia z Poradni.

Regulamin dla pacjentów Poradni dla Młodzieży

1. Przestrzegamy podstawowych zasad współżycia społecznego i podstawowych praw człowieka: nie używamy przemocy fizycznej i psychicznej (wyzwisk, szantaży, krzyków, przekleństw, słów czy dowcipów, które umniejszają cudzą wartość), odnosimy się do siebie z szacunkiem i tolerancją.
2. Nie przychodzimy pod wpływem alkoholu ani innych środków zmieniających świadomość.
3. Nie wnosimy na teren Poradni środków odurzających, alkoholu ani leków. Jeśli istnieje konieczność przyjmowania leków zapisanych przez lekarza w godzinach zajęć Poradni, należy poinformować o tym zespół Poradni.
4. Nie wnosimy na teren Poradni niebezpiecznych narzędzi i przyrządów
5. Przestrzegamy zasady poufności. Oznacza to, że nie opowiadamy o współ-pacjentach w sposób, który umożliwiłby komukolwiek z zewnątrz zidentyfikowanie ich. Nawet wtedy, gdy nas złością albo gdy ich nie lubimy. Możemy mówić o swoich uczuciach, myślach na temat Poradni ale w taki sposób, żeby inni pacjenci pozostali anonimowi.
6. Powstrzymujemy się od rozwijania osobistych relacji przyjacielskich, towarzyskich i seksualnych pomiędzy członkami Poradni. Jest to związane z tym, żeby oddział tworzył przestrzeń służącą

poznawaniu siebie, rozumieniu siebie i swoich trudności w kontaktach z ludźmi czyli leczeniu a nie temu, żeby poznać na nim partnera czy przyjaciół. Na oddziale jesteśmy, żeby pomagać sobie wzajemnie w leczeniu, ważne jest, żeby lecząc się, szukać relacji towarzyskich, przyjacielskich czy seksualnych poza Poradnią. Nie kontaktujemy się więc z innymi pacjentami poza Poradnią. Do czasu zakończenia uczestnictwa w programie ważne jest żeby kontakty z innymi członkami programu ograniczały się do spotkań podczas zajęć.

7. Nie nawiązujemy kontaktów seksualnych z innymi członkami Poradni na Starcie.
8. Uczestniczymy we wszystkich rodzajach zajęć czyli w terapii indywidualnej według ustalonego harmonogramu lub terapii grupowej oraz w zajęciach klubu młodzieżowego, w społecznościach terapeutycznych czy też w warsztatach aktywizacji zawodowej.
9. Przekroczenie zasad regulaminowych skutkuje rozmową indywidualną lub na forum grupy. W sytuacji rażących naruszeń regulaminu zespół oddziału podejmuje decyzje o dalszej możliwości udzielania pomocy lub jej zaprzestaniu. W sytuacji wielokrotnych lub ciężkich naruszeń regulaminu trzeba liczyć się z możliwością usunięcia z oddziału.
10. Od momentu rozpoczęcia zajęć do ich zakończenia nie palimy papierosów (w tym elektronicznych). Jest to związane z tym, żeby przeżywane podczas zajęć napięcia nie były rozładowywane tylko poddawane refleksji, omawiane.
11. Telefonów komórkowych i innych sprzętów elektronicznych można używać jedynie podczas przerwy i podczas godziny nieobowiązkowej.
12. Przerwy spędzamy na terenie Poradni, chyba, że rodzic/opiekun podpisał zgodę na opuszczanie Poradni podczas przerw.
13. Rodzic/opiekun prawny jest zobowiązany do informowania o planowanej nieobecności syna/córki na zajęciach najpóźniej w dniu nieobecności. W przypadku niezapowiedzianej przez rodzica/opiekuna nieobecności Nastolatka, rodzic/opiekun prawny jest o niej informowany.

○ Standardy lokalowe

● **standardy pomieszczeń**

○ *Ilość pomieszczeń*

Dla prawidłowego funkcjonowania placówki konieczne są minimum 3 gabinety do psychoterapii indywidualnej oraz 2 do terapii grupowej (możliwe jest, żeby jeden z gabinetów do pracy grupowej służył zamiennie do pracy indywidualnej). Potrzebne jest także oddzielne pomieszczenie o charakterze socjalnym dla personelu. Jest to związane z koniecznością dbałości o granice pomiędzy personelem Poradni a pacjentami. Wskazane jest, żeby było także oddzielne pomieszczenie, w którym możliwe jest zaaranżowanie kuchni, w której pacjenci mogą zrobić sobie herbatę czy odgrzać przyniesione z domu jedzenie.

○ *Wielkość i charakter pomieszczeń:*

- pokój do terapii indywidualnej powinien mieć minimalnie 8 metrów kwadratowych
- pokój do terapii grupowej powinien mieć minimalnie 18 metrów kwadratowych

Wszystkie gabinety powinny mieć okna – brak należytego oświetlenia uniemożliwiłoby pacjentom wychodzenie z depresji i działań lękotwórczo.

Konieczne jest, aby istniała możliwość regulacji dopływu światła (rolety, żaluzje). Brak takiej możliwości mógłby spowodować znaczny dyskomfort psychofizyczny pacjentów (nasłonecznienie, rażenie w oczy).

Ważna jest dobra wentylacja pomieszczeń. Jej brak groziłby znaczącym dyskomfortem psychofizycznym pacjentów.

Konieczna jest wysoka dźwiękoszczelność pomieszczeń. Jest to związane z zapewnieniem podstawowej w pracy psychologicznej intymności i poufności.

- *Wyposażenie pomieszczeń*
 - gabinety do psychoterapii indywidualnej powinny być wyposażone w dwa wygodne fotele, mały stolik, zegar, lampę, dwa dodatkowe krzesła
 - gabinety do zajęć grupowych powinny być wyposażone w 14 krzesel, zegar ścienny, lampę, rzutnik multimedialny, 2 komputery, tablicę z mocowaniem na arkusze papieru
 - w jednym z gabinetów do terapii grupowej powinny być także dwa fotele do terapii indywidualnej
 - konieczne jest wyposażenie pomieszczenia do zajęć grupowych w wielką tablicę do malowania służącą młodzieży jako miejsce, gdzie mogą uwieczniać, utrwalac swój pobyt w Poradni
 - konieczne jest zapewnienie środków na materiały do zajęć artystyczno - zawodowych

Procedura i kryteria rekrutacji i kwalifikacji do Poradni

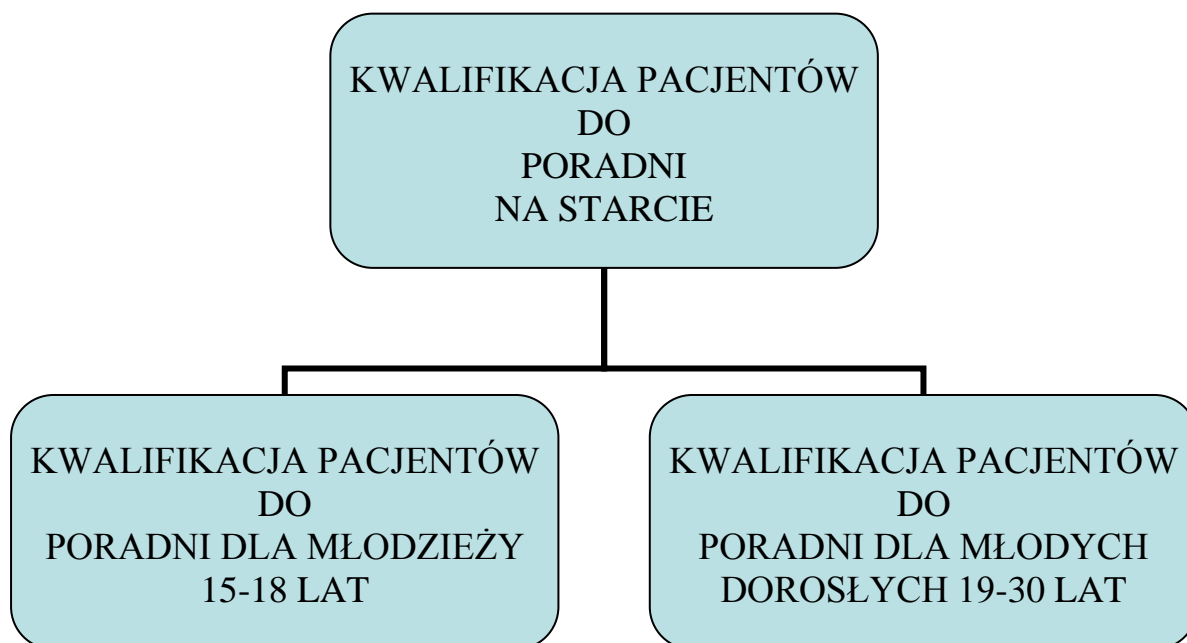
Rekrutacja do Poradni odbywa się poprzez informowanie instytucji zajmujących się pomaganiem nastolatkom i młodym dorosłym (Centrum Integracji Społecznej, Centrum Interwencji Kryzysowej, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, szpitale psychiatryczne, Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz instytucje mające do czynienia z nastolatkami i młodymi dorosłymi (szkoły, Kuratorium Oświaty, Urząd Pracy). Kierownicy obu części Poradni przygotowują materiały informacyjne o pracy Poradni i warunkach przyjęcia, które następnie drogą mailową i faksową rozsyłane są do poszczególnych placówek; proces rekrutacji obejmuje także osobiste spotkania kierowników Poradni z kierownikami i dyrektorami innych placówek pomocowych.

Dodatkowym kanałem jest blog internetowy dla młodzieży i gra interaktywna.

Kolejnym źródłem pozyskiwania pacjentów jest Punkt Konsultacyjny na Miejscu Bezpośredniego Zdarzenia

Rekrutacja odbywa się także poprzez poinformowanie o rozpoczęciu pracy Poradni osób związanych dotychczas z Fundacją Pomorskie Centrum Psychotraumatologii – Fundacja dysponuje bazą mailową 200 – tu specjalistów.

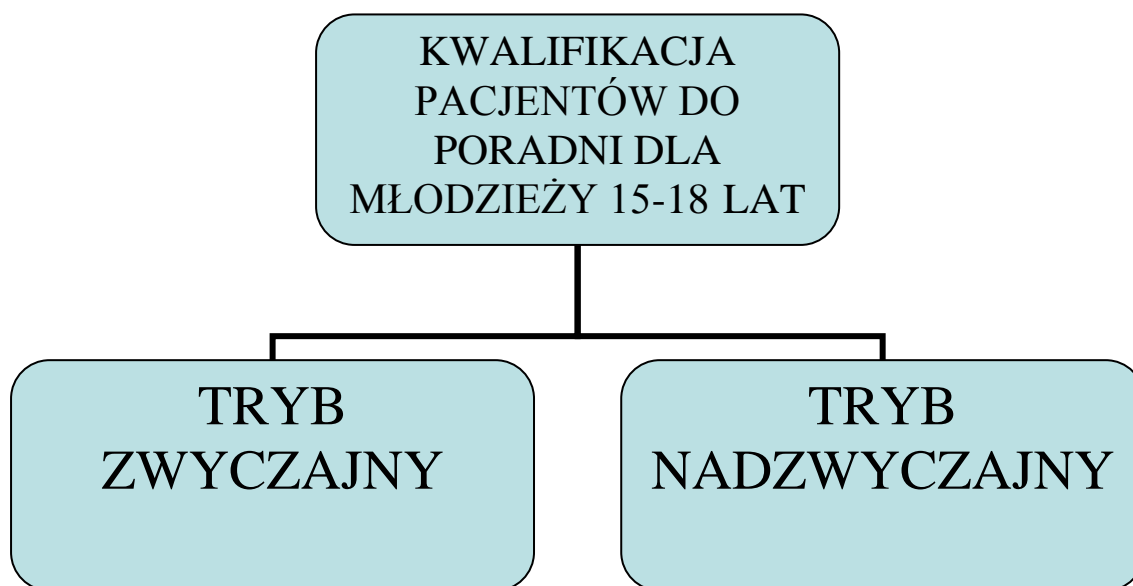
Kierownicy placówek pomocowych i instytucje pożytku publicznego pomagające nastolatkom i młodym dorosłym zostają poinformowani, że nie wszystkie osoby zgłaszające się do Programu zostaną do niego zakwalifikowane.

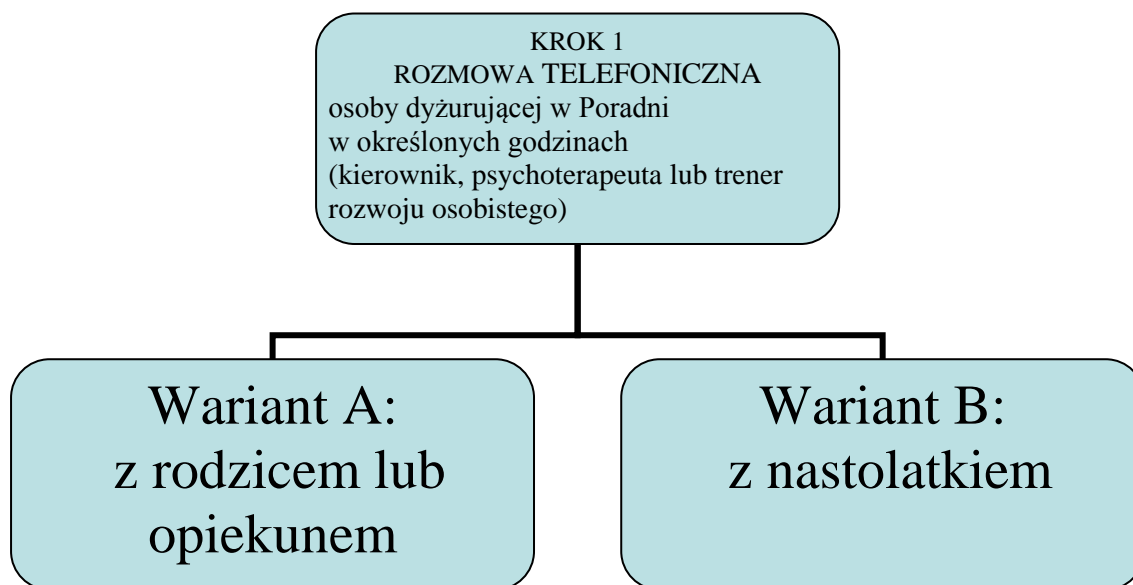
Kwalifikacja pacjentów do programu terapeutycznego Poradni dla Młodzieży 15-18 lat, jak większość oddziaływań psychoterapeutycznych wobec młodzieży, musi być zindywidualizowana, dostosowana do konkretnego przypadku. Przykładowo podano kilka wariantów, w jakich mogą odbywać się konsultacje. Ważne jest, żeby zindywidualizować ilość konsultacji wstępnych z psychoterapeutą. Minimalnie powinno być ich 4, jak w opisanych poniżej przypadkach. Konieczne jest jednak, żeby mogło być ich nawet kilkadziesiąt. Ważne jest, żeby podczas procesu konsultacyjnego z psychoterapeutą wprowadzić także co najmniej jedną konsultację psychiatryczną oraz wywiad środowiskowy z pracownikiem socjalnym.

Kwalifikacja pacjentów do części dla Młodzieży odbywa się w dwóch trybach:

Krok 1 trybu zwyczajnego

Podczas rozmowy telefonicznej rodzic informowany jest o procedurze kwalifikacyjnej, warunkach przyjęcia i umawiany na spotkanie z psychoterapeutą kwalifikującym.

Podczas rozmowy telefonicznej nastolatek informowany jest o procedurze kwalifikacyjnej, warunkach przyjęcia oraz umawiany na spotkanie z psychoterapeutą kwalifikującym i proszony o przyście wraz z rodzicem lub opiekunem prawnym.

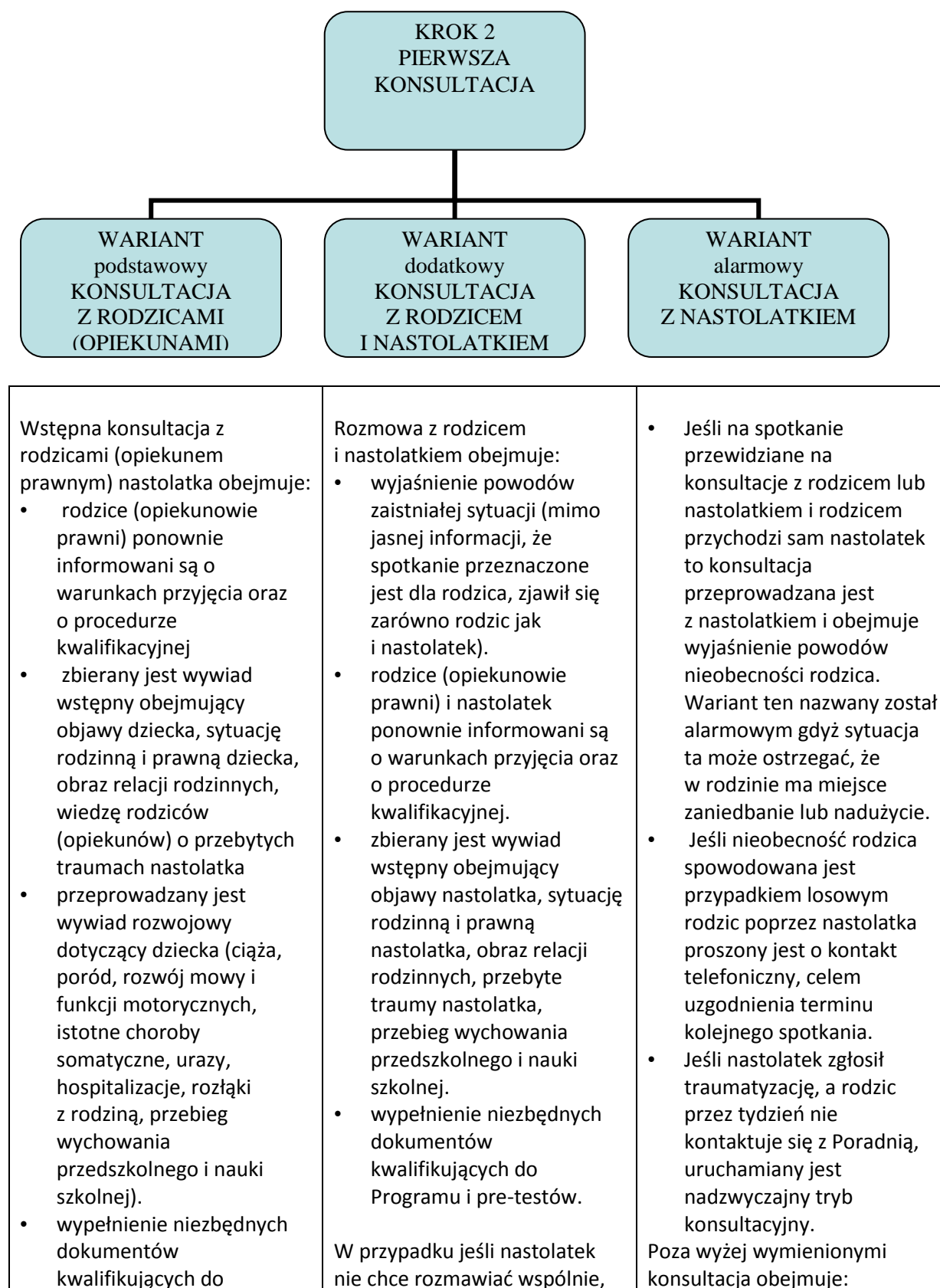
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

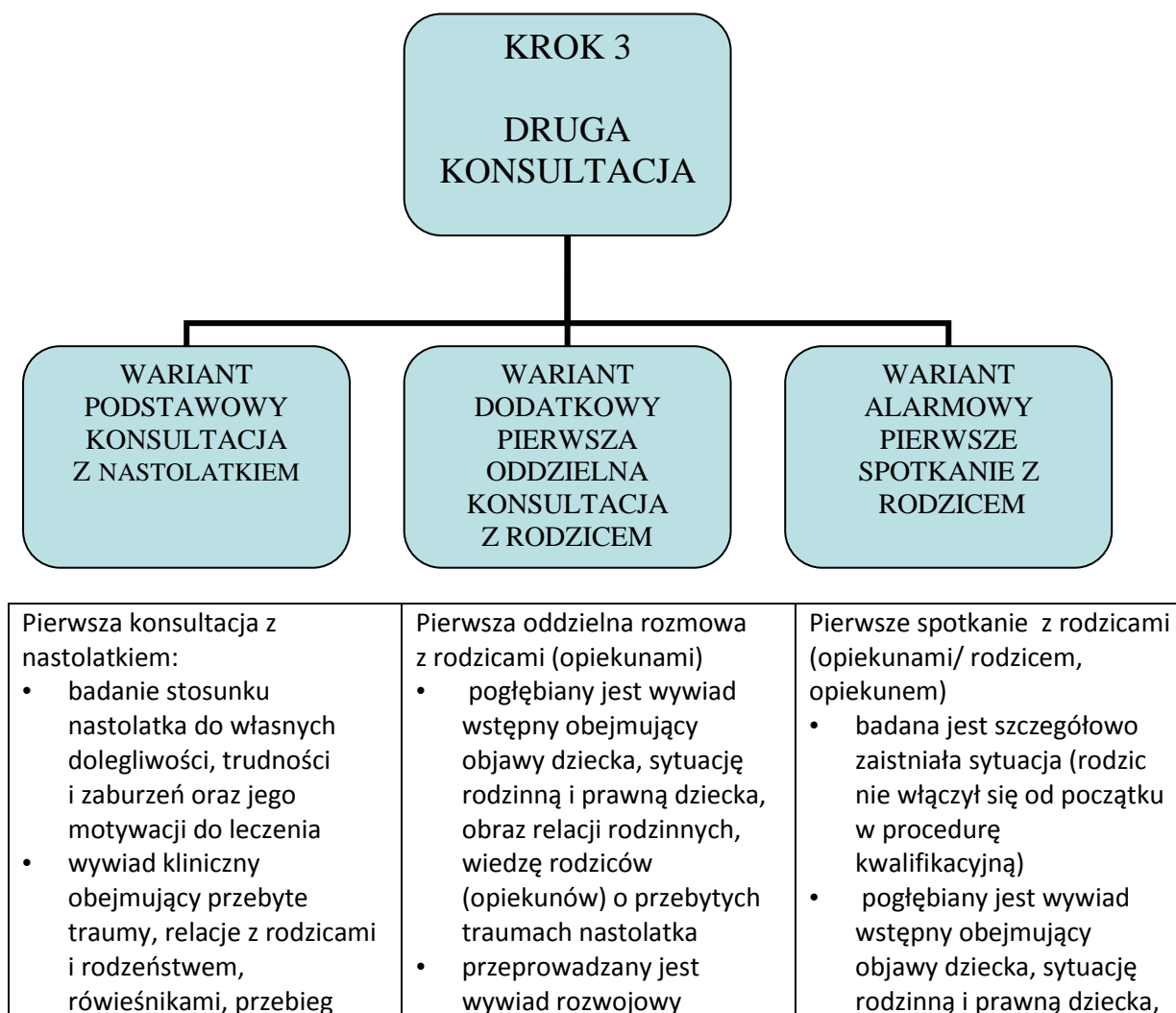
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Krok 2 trybu zwyczajnego.

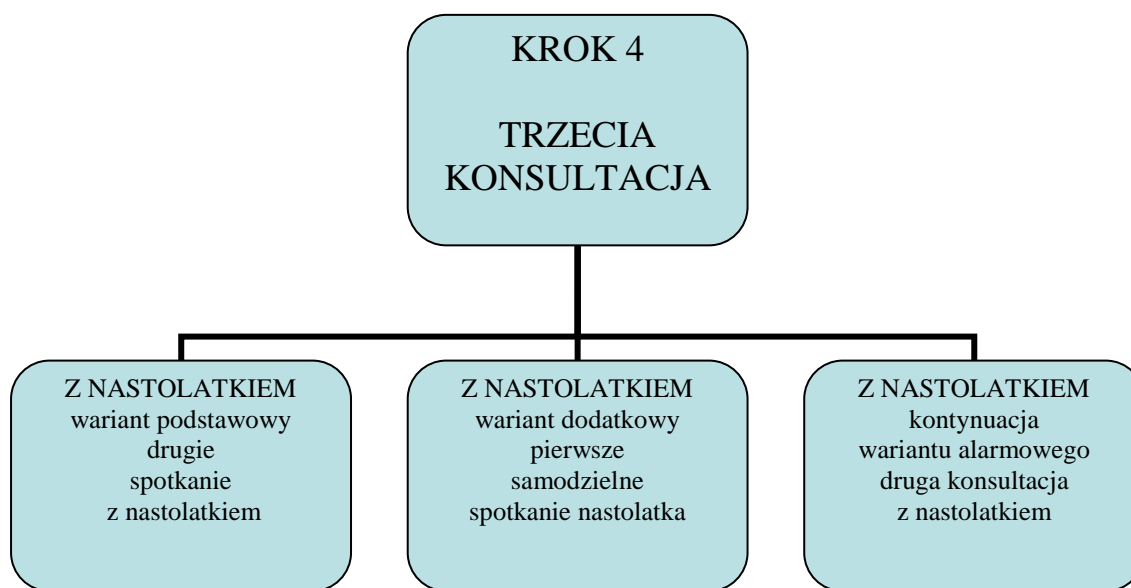
Programu	mimo że przyszedł z rodzicem, umawiamy się z nim na kolejne spotkanie.	<ul style="list-style-type: none"> • badanie stosunku do własnych dolegliwości, trudności i zaburzeń oraz motywacji do leczenia • wywiad kliniczny obejmujący przebyte traumy, relacje z rodzicami i rodzeństwem, rówieśnikami, przebieg dzieciństwa i dojrzewania • pierwsza konsultacja obejmuje także wstępną interpretację trudności pacjenta • nastolatek wypełnia pre-testy
----------	--	---

Krok 3 trybu zwyczajnego.

<p>dzieciństwa i dojrzewania</p> <ul style="list-style-type: none"> • pierwsza konsultacja obejmuje także wstępną interpretację trudności pacjenta • nastolatek wypełnia pre-testy 	<p>dotyczący dziecka (ciąża, poród, rozwój mowy i funkcji motorycznych, istotne choroby somatyczne, urazy, hospitalizacje, rozłąki z rodziną, przebieg wychowania przedszkolnego i nauki szkolnej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • szczególnie badana jest relacja rodzica z nastolatkiem. 	<p>obraz relacji rodzinnych, wiedzę rodziców (opiekunów) o przebytych traumach nastolatka</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzany jest wywiad rozwojowy dotyczący dziecka (ciąża, poród, rozwój mowy i funkcji motorycznych, istotne choroby somatyczne, urazy, hospitalizacje, rozłąki z rodziną, przebieg wychowania przedszkolnego i nauki szkolnej) • szczególnie badana jest relacja rodzica z nastolatkiem.
--	--	---

Krok 4 trybu zwyczajnego.

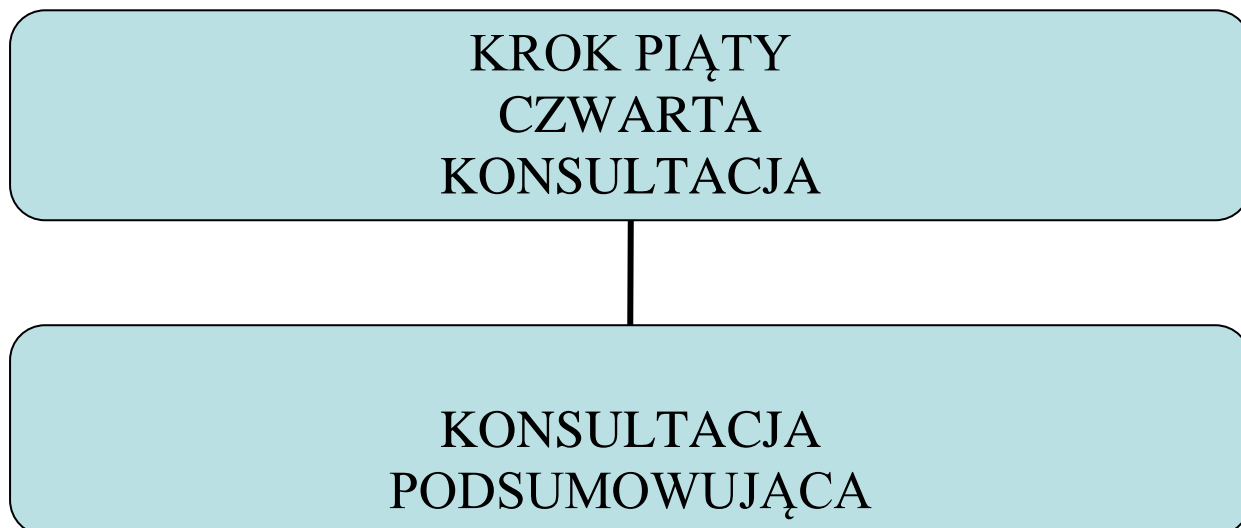

<p>Dруга konsultacja z nastolatkiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • obejmuje badanie reakcji pacjenta na wstępną interpretację • podczas konsultacji terapeuta rozpoznaje rodzaj doświadczonych przez pacjenta traum 	<p>Samodzielna konsultacja z nastolatkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badanie stosunku nastolatka do własnych dolegliwości, trudności i zaburzeń oraz jego motywacji do leczenia • wywiad kliniczny obejmujący przebyte 	<p>Dруга konsultacja z nastolatkiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • druga konsultacja obejmuje badanie reakcji pacjenta na wstępną interpretację • podczas konsultacji terapeuta rozpoznaje rodzaj doświadczonych przez pacjenta traum
---	---	---

i głębokość spowodowanych nimi uszkodzeń oraz stopień utrwalenia prezentowanych zaburzeń (traumy incydentalne a traumy relacyjne i chroniczne).	traumy, relacje z rodzicami i rodzeństwem, rówieśnikami, przebieg dzieciństwa i dojrzewania • konsultacja obejmuje także wstępną interpretację trudności pacjenta	i głębokość spowodowanych nimi uszkodzeń oraz stopień utrwalenia prezentowanych zaburzeń (traumy incydentalne a traumy relacyjne i chroniczne).
---	--	---

Krok 5 trybu zwyczajnego.

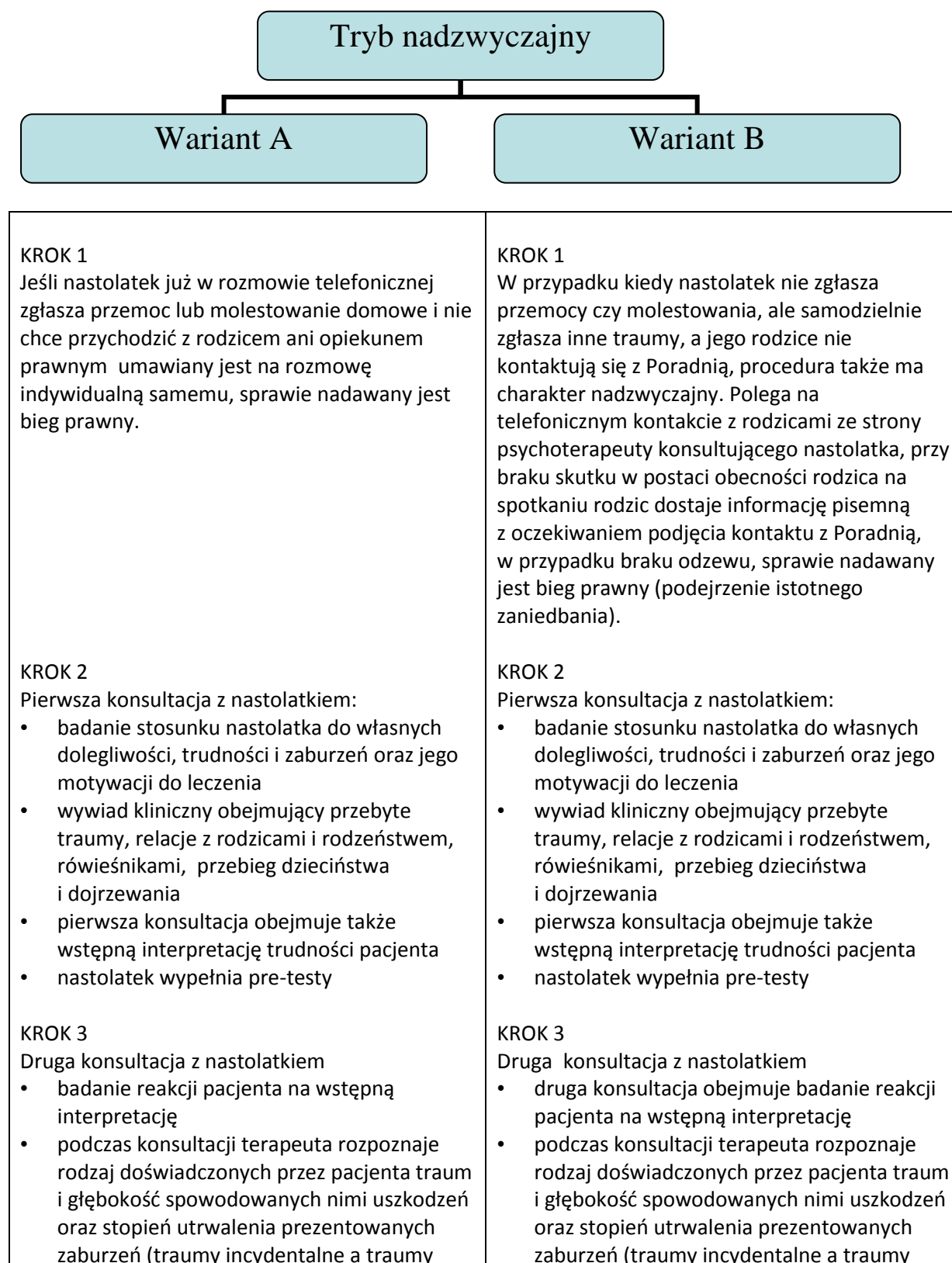

- Konsultacja podsumowująca. W spotkaniu z psychoterapeutą biorą udział: rodzic/e/ (lub opiekun prawny) oraz nastolatek. Jeśli nastolatek nie chce wspólnej rozmowy z rodzicami, psychoterapeuta podsumowuje konsultacje oddzielnie z nim i z nimi (dzieląc czas konsultacji na pół).
- Psychoterapeuta przekazuje **decyzję zespołu Poradni** o przyjęciu nastolatka do cyklu terapeutycznego Poradni lub nie. W przypadku odmowy wskazuje alternatywne możliwości pomocy, np. szpital psychiatryczny, stacjonarny ośrodek socjoterapeutyczny, stacjonarny ośrodek psychoterapeutyczny, oddział dzienny szpitala psychiatrycznego ze szkołą przyszpitalną. Każdorazowo odmowa przyjęcia nastolatka do cyklu terapeutycznego musi być szczegółowo uzasadniona.
- W przypadku przyjęcia nastolatka do cyklu terapeutycznego Poradni rodzice i nastolatek są ponownie informowani o działaniach Poradni, w których będą uczestniczyć
- rodzice i nastolatek zapoznają się z regulaminem Poradni
- rodzice i nastolatek podpisują deklarację o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu
- rodzice dają pisemną gwarancję uczestnictwa co najmniej jednego z nich w grupie edukacyjno-terapeutycznej dla rodziców lub pisemnie odmawiają uczestnictwa w grupie dla rodziców (gwarancja lub odmowa uczestnictwa w grupie dla rodziców)
- rodzice i nastolatek są informowani, że od momentu rozpoczęcia terapii psychoterapeuta nie kontaktuje się z rodzicami nastolatka, wszystkie sprawy niepokojące rodziców mają być omawiane na grupie dla rodziców; w sytuacjach skrajnych możliwy jest kontakt z kierownikiem Poradni

- rodzicom i nastolatкови przekazywana jest informacja o rozumieniu przez terapeute podstawowych trudności nastolatka oraz jego relacji rodzinnych (diagnoza wstępna)

Tryb nadzwyczajny.

<p>relacyjne i chroniczne)</p> <p>KROK 4 Konsultacja podsumowująca</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastolatek jest ponownie informowany o działaniach Poradni, w których będzie uczestniczyć • nastolatek zapoznaje się z regulaminem Poradni • nastolatek podpisuje deklarację o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu • nastolatkowi przekazywana jest informacja o rozumieniu przez terapeutę jego podstawowych trudności. (diagnoza wstępna) 	<p>relacyjne i chroniczne).</p> <p>KROK 4 Konsultacja podsumowująca</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastolatek jest ponownie informowany o działaniach Poradni, w których będzie uczestniczyć • nastolatek zapoznaje się z regulaminem Poradni • nastolatek podpisuje deklarację o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu • nastolatkowi przekazywana jest informacja o rozumieniu przez terapeutę jego podstawowych trudności. (diagnoza wstępna)
--	---

KWALIFIKACJA PACJENTÓW DO PORADNI DLA MŁODYCH DOROSŁYCH 19 - 30 LAT

Decyzja o przyjęciu pacjenta do programu terapeutycznego Poradni dla Młodych Dorosłych zapada na zebraniu zespołu Poradni. Podczas kwalifikacji pacjent spotyka się z psychoterapeutą. Poniżej rozpisano kolejne kroki konsultacji psychoterapeutycznych. Ważne jest, żeby podczas procesu konsultacyjnego wprowadzić także co najmniej jedną konsultację psychiatryczną oraz wywiad środowiskowy z pracownikiem socjalnym.

KROK 1

Rozmowa telefoniczna

- pacjent rozmawia z osobą dyżurującą w Poradni w określonych godzinach (kierownik, psychoterapeuta): pacjent informowany jest o procedurze kwalifikacyjnej i warunkach przyjęcia i umawiany na spotkanie z psychoterapeutą kwalifikującym.

KROK 2

Pierwsza konsultacja

- pacjent jest ponownie informowany o działaniach pomocowych jakie zapewnia Poradnia . Jest także informowany, że konsultacje wstępne mają charakter rozpoznania jego trudności i wyboru optymalnej formy pomocy. Decyzja o przyjęciu pacjenta do programu terapeutycznego Poradni zapada na zebraniu zespołu Poradni, pacjent jest o niej informowany na konsultacji podsumowującej. Pacjent jest informowany także że podczas procedury kwalifikacji konieczne jest spotkanie z lekarzem psychiatrą oraz pogłębiony wywiad z pracownikiem socjalnym.
- zbierany jest wywiad kliniczny dotyczący ogólnej sytuacji życiowej i zawodowej, przebytych traum, relacji z rodzicami i rodzeństwem, rówieśnikami, związków intymnych i przyjacielskich, przebiegu rozwoju (ciąża, poród, rozwój mowy i funkcji motorycznych, istotne choroby somatyczne, urazy, hospitalizacje, rozłąki z rodziną, przebieg wychowania przedszkolnego i nauki szkolnej).
- pierwsza konsultacja obejmuje także wypełnienie niezbędnych dokumentów kwalifikujących do Programu oraz pre – testów
- pierwsza konsultacja obejmuje także wstępną interpretację trudności pacjenta

KROK 3

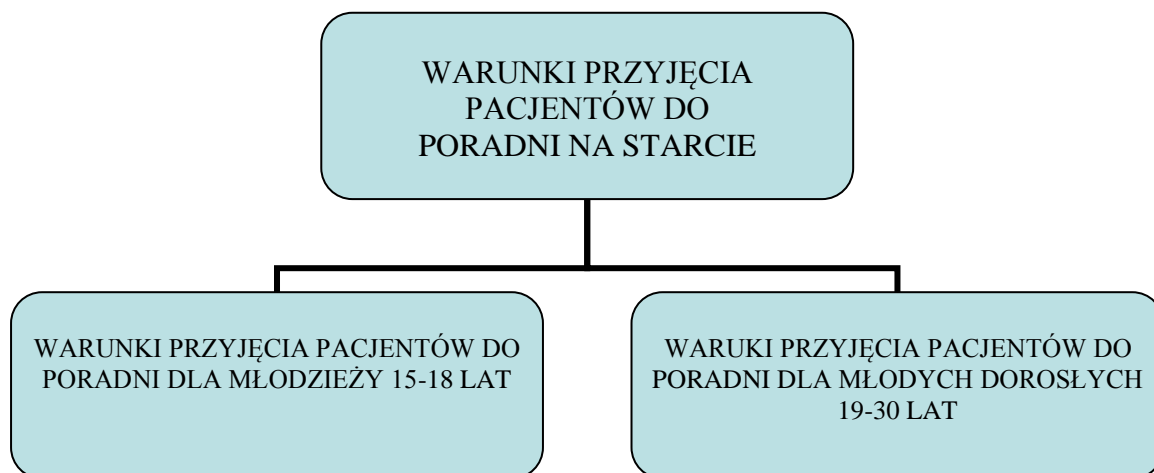
Druga konsultacja

- pogłębiany jest wywiad kliniczny dotyczący ogólnej sytuacji życiowej i zawodowej, przebytych traum, relacji z rodzicami i rodzeństwem, rówieśnikami, związków intymnych i przyjacielskich, przebiegu rozwoju (ciąża, poród, rozwój mowy i funkcji motorycznych, istotne choroby somatyczne, urazy, hospitalizacje, rozłąki z rodziną, przebieg wychowania przedszkolnego i nauki szkolnej).
- badana jest reakcja pacjenta na wstępną interpretację
- podczas konsultacji terapeuta rozpoznaje rodzaj doświadczonych przez pacjenta traum i głębokość spowodowanych nimi uszkodzeń oraz stopień utrwalenia prezentowanych zaburzeń (traumy incydentalne a traumy relacyjne i chroniczne).

KROK 4 Konsultacja podsumowująca

- pacjentowi przekazywana jest informacja o rozumieniu przez terapeutę jego podstawowych trudności (diagnoza wstępna).
- pacjent jest poinformowany, że psychoterapeuta nie kontaktuje się z rodziną i bliskimi pacjenta, sprawy niepokojące rodzinę czy bliskich mogą być konsultowane z kierownikiem Poradni dla Młodych Dorosłych
- pacjent podpisuje deklarację o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu

<ul style="list-style-type: none"> • poradnia przeznaczona jest dla osób strauumatyzowanych • w pierwszej kolejności przyjmowana jest młodzież korzystająca z nauki szkolnej w formie nauczania indywidualnego • odbycie procedury kwalifikacyjnej • motywacja nastolatka do zmiany i potrzeba uzyskania pomocy • pisemna gwarancja co najmniej jednego z rodziców uczestnictwa w grupie edukacyjno – terapeutycznej dla rodziców lub pisemna odmowa uczestnictwa w grupie dla rodziców (gwarancja lub odmowa uczestnictwa w grupie dla rodziców - załącznik nr 3) • deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu (patrz załącznik nr 1) podpisana przez rodziców i nastolatka. 	<ul style="list-style-type: none"> • poradnia przeznaczona jest dla osób strauumatyzowanych • pacjenci poradni są osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, w tym bezrobotnymi • odbycie procedury kwalifikacyjnej • motywacja pacjenta do zmiany i potrzeba uzyskania pomocy • Deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu (patrz załącznik nr 2)
---	---

Ostateczna decyzja co do przyjęcia do programu terapeutycznego jednej z części Poradni na Starcie zapada na zebraniach zespołów każdej z części Poradni. Niektórzy pacjenci mogą wymagać kilkukrotnego omówienia podczas procesu kwalifikacyjnego. Zebrania zespołów, na których omawia się przyjęcie pacjenta lub nie, odbywają się przed konsultacjami podsumowującymi.

Procedura przyjmowania osób do grupy edukacyjnej dla rodziców w Poradni dla Młodzieży.

W grupie edukacyjnej może brać udział oboje rodziców

Przyjęcie do grupy poprzedza indywidualna konsultacja z terapeutą prowadzącym grupę dla rodziców

Schemat spotkań indywidualnych

1. Psychoterapia indywidualna dla nastolatków

- każdemu z pacjentów zostaje przydzielony psychoterapeuta indywidualny
- każdy z pacjentów ma ustalone na stałe od 1 -ej do 3 – ech godzin psychoterapii indywidualnej w tygodniu w zależności od diagnozy
- psychoterapia odbywa się w określonym nurcie (patrz: standardy)
- tematem spotkań są sprawy wnoszone przez pacjenta
- terapeuta interpretuje wnoszone przez pacjenta sprawy, uwzględniając:
 - historię pacjenta
 - przeszłe i obecne relacje rodzinne pacjenta
 - przeżyte traumy
 - aktualną sytuację życiową pacjenta
 - ważne zdarzenia dotyczące pacjenta zaistniałe na spotkaniach społeczności terapeutycznej - w relacjach z trenerami i rówieśnikami (terapeuta uczestnicząc w zebraniach zespołu ma dostęp do informacji o zachowaniu pacjenta poza sesjami terapii)
 - przeszłe i obecne relacje rówieśnicze pacjenta

2. Spotkania coachingowe dla młodych dorosłych

Coaching jest to doskonalenie kwalifikacji poprzez nabywanie nowych umiejętności pod kierunkiem trenera. Polega na obserwacji przez coacha osoby szkolonej, udzielania informacji zwrotnej i planowania nowej strategii postępowania. Zadaniem coachingu jest wsparcie osoby szkolonej w osiągnięciu stawianych sobie przez nią, uzgodnionych z trenerem, celów. Dzięki coachingowi pacjenci Poradni uzyskują indywidualne wsparcie w stawianych sobie celach związanych z odnalezieniem się na rynku pracy i poprawą swojej ogólnego-życiowej sytuacji. Zyskuje on dodatkowe znaczenie poprzez fakt, że praca Poradni dla Młodych Dorosłych odbywa się głównie poprzez oddziaływanie grupowe.

Przewidzianych jest 5 spotkań coachingowych dla każdego z pacjentów Poradni dla Młodych Dorosłych. Spotkania odbywać się będą po dwóch pierwszych miesiącach pracy w oddziale i mają na celu przygotowanie pacjentów do podjęcia pracy zawodowej.

Schemat spotkań grupowych

1. Spółeczność terapeutyczna dla pacjentów Poradni dla Młodzieży w wieku 15-18 lat

- zebrania społeczności terapeutycznej odbywają się 3 razy w tygodniu
- prowadzone są przez trenera rozwoju osobistego/terapeutę społeczności wraz z trenerem rozwoju artystyczno - zawodowego
- służą omawianiu bieżących spraw i uczuć pojawiających się w grupie członków Poradni, co służyć ma rozwojowi społecznemu pacjentów
- tematami spotkań są:
 - niepokoje pacjentów odnośnie funkcjonowania w grupie rówieśniczej
 - normy Poradni i ich zastosowanie w praktyce

- normy komunikacji interpersonalnej w Poradni
 - relacje pomiędzy członkami Poradni
 - relacje pomiędzy młodzieżą a trenerem rozwoju osobistego i trenerem rozwoju artystyczno – zawodowego
 - rozwiązywanie konfliktów w grupie
 - uczucia doświadczane w związku z przebywaniem w Poradni
 - sprawy organizacyjne dotyczące Klubu Młodzieżowego
2. Warsztaty psychospołeczno - zawodowe i artystyczno - zawodowe (Klub Młodzieżowy)
- warsztaty odbywają się 3 razy w tygodniu, trwają 5 godzin
 - są prowadzone przez trenera artystyczno-zawodowego dla młodzieży oraz przez trenera rozwoju osobistego
 - warsztaty psychospołeczno – zawodowe obejmują umiejętności społeczne dotyczące asertywności, komunikacji, autoprezentacji i in.
 - Mają one na celu nabycie przez młodzież umiejętności kontaktowania się z ludźmi, w tym wykształcenie możliwości komunikowania się, negocjowania, respektowania oraz stawiania granic a także różnicowania i wyrażania swoich uczuć.
 - warsztaty artystyczno - zawodowe obejmują zajęcia z rysunku, malarstwa, ceramiki, fotografii. Mają one na celu zapewnienie młodzieży możliwości wyrażania swoich przeżyć w formie przekazu artystycznego, symbolicznego, jednocześnie powodują przyswojenie przez młodzież konkretnych umiejętności, które w przyszłości mogą być przydatne (fotografia, ceramika) w życiu zawodowym.
 - szczegółowe scenariusze zajęć jednych i drugich warsztatów powstają po konsultacji z młodzieżą na społeczności (młodzież decyduje, np. której z wyżej wymienionych aktywności artystycznych lub psychospołecznych chce poświęcić więcej czasu).
3. Psychoterapia grupowa dla młodych dorosłych
- psychoterapia grupowa odbywa się cztery razy w tygodniu w ustalonych dniach i godzinach.
 - prowadzona jest przez dwóch psychoterapeutów
 - psychoterapia grupowa jest prowadzona w nurcie terapii psychoanalitycznej
 - tematy spotkań grupowych są wnoszone przez pacjentów
 - terapeuci interpretują wnoszone przez pacjentów sprawy uwzględniając:
 - historię każdego z pacjentów
 - przeszłe i obecne relacje rodzinne pacjentów
 - przeżyte traumy
 - aktualną sytuację życiową każdego z pacjentów
 - historię grupy
 - ważne zdarzenia dotyczące pacjenta zaistniałe na spotkaniach grupy oraz na zajęciach warsztatowych - w relacjach z trenerami i rówieśnikami (terapeuci uczestnicząc w zebraniach zespołu mają dostęp do informacji o zachowaniu pacjentów poza sesjami terapii)
 - przeszłe i obecne relacje rówieśnicze pacjenta
4. Warsztaty aktywizacji zawodowej (warsztaty autoprezentacji, konstruowanie CV, elastyczność na rynku pracy, własne możliwości i ograniczenia).
- warsztaty prowadzone są przez trenera aktywizacji zawodowej
 - zajęcia odbywają się 1 raz w tygodniu i trwają 4 godziny.
 - mają na celu zapewnienie młodym dorosłym skutecznego poszukiwania pracy i odnalezienie się na rynku zawodowym

- warsztaty aktywizacji zawodowej obejmują:
 - warsztaty autoprezentacji,
 - konstruowanie CV,
 - warsztaty poznawania własnych możliwości i ograniczeń zawodowych
 - warsztaty nabywania elastycznego podejścia do rynku pracy
 - warsztaty asertywności
 - warsztaty komunikacji interpersonalnej
 - warsztaty negocjacji

Literatura:

1. Tomasz Kudelski „Adolescencja”, wykład wygłoszony w Polskim Towarzystwie Psychoterapii Psychoanalitycznej, kwiecień, 2012
2. Kodeks etyczny Polskiego Towarzystwa Psychoanalitycznego, www.psychoanaliza.org.pl
3. Krakowska Szkoła Psychoterapii Psychoanalitycznej, Oddział Leczenia Zaburzeń Osobowości Szpitala Specjalistycznego im. J. Babińskiego w Krakowie „Krakowskie Doświadczenia Kliniczne”, zeszyt I , zeszyt II
4. Prezentacja OLZO w Klinice Psychiatrii CM UJ, „Trudności procesu konsultacyjnego Oddziału Leczenia Zaburzeń Osobowości (OLZO)”, Kraków 08.02.2005

Załącznik nr 1

Deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu w programie terapeutycznym Poradni na Starcie – część dla Młodzieży 15-18 lat.

*Deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu
w programie terapeutycznym Poradni na Starcie”*

Ja.....

deklaruję zgodę na udział mojego syna/córki

ur. w dniu..... w.....zam.....

Oświadczam też, że zostałem poinformowany o ramach i warunkach leczenia w Poradni, metodzie, długości trwania leczenia oraz jego celach.

.....
Data i podpis rodzica

Deklaruję chęć uczestniczenia w programie terapeutycznym Poradni na Starcie. Oświadczam, że zapoznałem się z regulaminem Poradni i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....
Data i podpis nastolatka

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Załącznik nr 2

Deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu w programie terapeutycznym Poradni „Na Starcie” dla Młodych Dorosłych 18-30 lat.

*Deklaracja o uczestnictwie i przestrzeganiu regulaminu
w programie terapeutycznym Poradni na Starcie*

Ja.....

ur. w dn.....w.....zam.....

deklaruję chęć uczestniczenia w programie terapeutycznym Poradni na Starcie.

Oświadczam, że zapoznałem się z regulaminem Poradni i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

Oświadczam też, że zostałem poinformowany o ramach i warunkach leczenia na oddziale, metodzie, długości trwania leczenia oraz jego celach.

.....
Data i podpis

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Załącznik nr 3

Gwarancja lub odmowa uczestnictwa w grupie dla rodziców

Gwarancja lub odmowa uczestnictwa w grupie dla rodziców

Ja

rodzic.....

ur.....zam.....

- a) zobowiązuję się do uczestnictwa w grupie edukacyjno – terapeutycznej dla rodziców 1 raz w tygodniu.*
- b) odmawiam uczestnictwa w grupie edukacyjno – terapeutycznej dla rodziców *

.....

Data i podpis

*Niepotrzebne skreślić

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.